

Žiaci a študenti našich škôl zasadli opäť do lavíc

Ako by ste sa cítili, keď prídete ráno do práce po dvojmesačnej dovolenke? Aj týždeň či dva nás dokážu vyhodíť z konceptu a chvíľu trvá, než nabehneme späť na klasický pracovný režim a stres. Napadlo vám niekedy, ako znášajú po dvoch mesiacoch návrat do školy či škôlky deti či predškoláci? Prázdninový režim by do školského roku mal prejsť postupne a nie zo dňa na deň. Posledné týždne školy sa deťom stále prízvukuje len jedna mantra: oprav si známky, vydrž ešte tých pár dní, potom budeš dva mesiace oddychovať. A väčšina detí si (chvalabohu) prázdniny naozaj užije od začiatku do konca... S prázdninami je neodlúčiteľne spojené i neskoršie vstávanie, leňošenie i dlhé ponocovanie. Za dva mesiace najmä mladšie deti urobia obrovský skok vo vývoji a aj zmenený denný režim môže spôsobiť, že po prázdninách sa zrazu

ňuje správanie i prežívanie dieťaťa po prázdninách je fyzická aktivita. Až na výnimky predstavujú prázdniny obdobie, ktoré deti strávia vo vysoko aktívnom "naladení", sú prevažnú časť dňa vonku, absolvujú dlhé túry, výlety, športujú alebo hrajú rôzne hry. Letné tábory taktiež v rámci programu obsahujú veľa priestoru pre fyzickú aktivitu. Z tohto rozlietaneho stavu si deti majú zrazu druhého septembra sadnúť do lavíc a vydržať niekoľko hodín v maximálnom sústredení a bez možnosti sa "vybehať". Skúsený rodič či učiteľ si poradí. Menej skúsení sa možno spočiatku natrápia, no veľmi rýchlo pochopia, kde je pes zakopaný. Celodennú hyperaktivitu môžeme "odkloniť" od školského vyučovania dostatkom fyzickej aktivity po škole v priebehu celého školského roka (na krúžkoch či pri športoch a hrách s rodičmi). Horšie a pomalšie si deti

zsnr.hnusta.sk

"nezmestia do kože". Ak máme dieťa v priebehu prázdnin aspoň čiastočne pod dozorom, môžeme sledovať a prípadne korigovať tie najväčšie výkyvy v dennom (či skôr nočnom) režime. Občasné ponocovanie kvôli výletom, dovolenkám v zahraničí či presunom na dlhšie vzdialenosti deťom nevedí, naopak ho znášajú hádam lepšie než dospelí. Dlhšie výkyvy či nepravidelnosti spánkového režimu však toleruje organizmus bez ohľadu na vek veľmi ťažko. Medzi problematické zlozvyky patrí pozeranie televízie či sedenie pri počítači dlho do noci, či dokonca zaspávanie pri televízore či počítači. Dieťa si neuvedomuje, ako významne si skracuje nočný spánok a najmä to, že po prázdninách nebude môcť dospávať spánkový dlh do neskorého predpoludnia. Namiesto toho bude pospávať v škole a stres z nepozornosti či únavy sa môže negatívne prejavovať i na študijných výsledkoch. Ďalším faktorom, ktorý ovplyv-

zvykajú na ranné vstávanie. Vtedy pomôže týždeň pred koncom prázdnin pomaly a nenútené posúvať čas ranného vstávania smerom k tradičnému "školskému" času. Pri troche šťastia sa tak vyhnete ranným hádkam a hektickým šprintom do školy, keď sa už začne ten nešťastný a neodlúčiteľný nový školský rok.

V nasledujúci školský rok 2014/2015 by počet žiakov v Základnej škole Janka Francisciho Rimavského mal zostať nezmenený. Do prvého ročníka sa zapísalo 40 žiakov. V každom ročníku plánujú otvoriť dve triedy. Spolu by to malo byť 18 tried a 4 oddelenia školského klubu detí. Celková naplnenosť v ročníkoch prvého stupňa predstavuje 22 žiakov na triedu a 20 žiakov na druhom stupni. Základná škola Klokočova avizuje predbežný počet žiakov 257, z toho 127 na prvom stupni.

Zdroj: ineurolog.sk, doplnil MP

S kočíkom bez stresu

Vypadané, poškodené dlaždice na nájazdovej rampe vstupu k detským oddeleniam na poliklinike sú už minulosťou. Majiteľ zdravotníckeho zariadenia v centre Hnúšte vyhovel žiadostiam o obnovenie tejto prístupovej cesty, a tak mamičky s kočíkmi môžu bez problémov vystúpať do ordinácií k svojim pediatrom.

(-mp-), foto: autor

Cvičíme s dobou

Fitnesscentrá, tieto športové strediská pre udržiavanie dobrej kondície a zdravia, sú dnes in. Vo švíkoch praskajúce "fitko" v mestskej športovej hale doplnilo v máji mesto prírodným fitnesscentrom v Mariášich záhrade. To nezostáva v prípade dobrého počasia nikdy osamotené. Je príjemné občas vidieť vrtieť bokmi stareňku v "šurci a hantúšku". Ale aby toho nebolo málo, Vojto Radič zriadil pre verejnosť súkromné centrum u seba, na Partizánskej ulici. Od prvej chvíle je obsadené, priznajme, najmä ženami rôznych ročníkov, ale verte nájdú sa aj pravidelne cvičiaci muži v dôchodkovom veku.

(-mp-), foto: autor

Skoncuje s vandalizmom ?

Výrastkovia z neprispôsobivých rodín pravidelne zvyknú nechávať, po doslovnom vybláznení sa na hojdačkách a preliezačkách v parku, spúšťať. Priamo v centre mesta, ktoré je nepretržite monitorované bezpečnostnými kamerami, sa silným "van damom" najviac darí. A to nielen v čase podvečernom, ale i v čase po 22.00 hodine. Obyvatelia blízkych bytoviek (Hlavná 437, M.R.Š. 445, Nám. Francisciho 373 sa ticho modlia a prosia, aby konečne prišla tuhá zima a pravidelný, nepríjemný "džavot" ustál.

(-mp-), foto: autor

Zeleň v našom meste

Význam zelene v meste by sme mohli zhrnúť do niekoľkých bodov:

tvorí dominantu mesta a esteticky pôsobí na vnímanie človeka, chladíci prvok, továreň na kyslík, význam pre psychiku a chovanie obyvateľov, útočisko a domov pre rôzne organizmy. Obyvatelia miest majú každodenne množstvo sluchových a zrakových podnetov a informácií. Každý deň sa pohybujeme v hustej dopravnej prevádzke, je plno reklám, rôznych nápisov, upozornení, výstrah... Mnohí z nás vykonávajú prácu, kde je potrebná maximálna koncentrácia. Dôsledkom dnešného uponáhľaného života je duševná únava, ktorá vedie k pocitu prepracovanosti, podráždenosti, neschopnosti sa sústrediť a k zníženiu celkovej duševnej a fyzickej výkonnosti. Z rôznych štúdií vyplýva, že u detí, ktoré boli nútené hrať iba na spevnených asfaltových a betónových povrchoch s minimom prírodných prvkov, sa objavovali neustále konflikty, hádky a násilie. Po zmene prostredia so zeleňou konflikty takmer sa neobjavili.

Pokračovanie

Význam zelene pre ľudský organizmus je nevyvrátiteľný. Je na škoda, že naše mestá, mestechá a dediny nie sú toho vždy dôkazom. Navyše k úbytku zelene čoraz častejšie dochádza i extrémami počasia. Snahu chrániť stromy v meste má, okrem iných, i pán Štefek, ktorý už na jar chcel reagovať na situáciu. Blížia sa ale komunálne voľby, a preto vyzývame našich kandidátov a následne i novozvolených zástupcov obyvateľov bez rozdielu straníckej príslušnosti, aby vo svojich volebných programoch pamätali i na prírodu a zeleň v meste a jeho okolí. V predstave je mesto s množstvom stromov, kríkov, trávy a kvetov. Vysadené by boli rôzne druhy stromov, kríkov a kvetov, u ktorých by bola písomná informácia o názve a ďalších zaujímavostiach. Pri prechádzke z mesta do Likiera cestou by som sa dozvedel podrobnosti o stromoch a rastlinách, na lavičke by som si oddýchal a v náručí zelene by som si dal kávu alebo nápoj od smädu. Deti by sa vrátili prechádzky so zážitkami a informáciami, ktoré by využili v škole. Miest na zeleň a oddych v meste je dosť a nejdeme ich vymenovávať. V meste je i dosť lesných odborníkov, odborníkov i na výchovu detí a dospelých, pretože za výsadbou by mala nasledovať výchova k ochrane a hrdosti, čo je v meste. Toto je predstava, ktorá by sa asi dala uskutočniť i pri minime finančných prostriedkov. Možnosťou a v súčasnosti najľahšou cestou je počkať si na dobu až podobnú predstavu uskutočnia napríklad v Amerike a pod. a potom to zaviesť aj na Slovensko.

Vladimír Zán

Klimatické zmeny alebo keď sa na počasie nedá spoľahnúť

Prázdninové počasie bolo veľmi premenlivé. Toto leto nebolo ako celok u nás opäť v priemere teplotne podnormálne v porovnaní s dlhodobým priemerom (DP) z obdobia 1951-1990 (nebolo chladnejšie o viac ako 0,5 °C oproti DP). Očakávania meteorológov, že dni budú teda v priemere teplotne normálne až nadnormálne, sa nenaplnili. Výrazne prevládli konvekčné zrážky s veľkými územnými odchýlkami úhrnov. Úhrny zrážok očakávali pre strednú Európu modelové centrá pre leto 2014 ako celok v medziach normálu, čo pri predpokladanom teplejšom počasí znamenalo, že sa významnejšie zrážky vyskytovali stále prevažne počas preháňok, teda územne nerovnomerne. Stredomorské cyklóny nás v lete zasahujú zriedka, to znamená, že nemali mať významnejší podiel na celkovom úhrne zrážok. Občas sa ale v lete vyskytujú, pričom môže lokálne počas nich spadnúť aj viac ako 400 mm zrážok. Modelová a aj štatistická dlhodobá predpoveď úhrnov zrážok je však oveľa menej úspešná ako v prípade teploty vzduchu. Vznikali tak dusné dni resp. dni kedy bolo zaznamenané dusno. Dusno predstavuje subjektívny nepríjemný pocit vyvolaný kombinovaným účinkom vyššej teploty a vyššej relatívnej vlhkosti vzduchu na ľudský organizmus pri slabom vetre. Nepríjemný pocit spôsobuje malý výpar potu, teda malé schladzovanie povrchu tela. Dusno sa vyskytuje najmä pred búrkou (lokálne "búrkou z tepla"). Hranicou pre pocit dusna je pri relatívnej vlhkosti vzduchu 100 % už teplota 16,5 °C, pri relatívnej vlhkosti 50 % teplota 27,9 °C a pri vlhkosti 30 % až 36,9 °C. Keďže ale ide o subjektívny pocit, bola hranica dusna presne stanovená na základe jednej z vlhkostných charakteristík a to takzvaného tlaku vodnej pary (e). V meteorológii je dusný deň na meteorologickej stanici zaznamenaný v prípade ak je o 14

hodine miestneho času nameraný tlak vodnej pary s hodnotou 18,8 hPa a vyššou. Z klimatologického hľadiska potom za dusný deň môžeme považovať deň, v ktorom tlak vodnej pary dosiahol na meteorologickej stanici v ktoromkoľvek z pozorovacích termínov (pravidelne o 7. 14 a 21. hod. miestneho času) hodnotu 18,8 hPa a vyššiu. Najvyšší počet dusných dní bol u nás zaznamenaný v tomto letnom období v nížinách, s rastúcou nadmorskou výškou ich počet klesá. V nadmorských výškach nad 1000 metrov sa už takmer nevyskytujú. V posledných rokoch však bol zaznamenaný častejší výskyt dusných dní aj v týchto polohách, napríklad na meteorologických staniciach Štrbské Pleso (1322 m n. m.) alebo Telgárt (900 m n. m.). V regiónoch severného a východného Slovenska bolo v minulosti v lete typické, že sa tam vyskytovalo veľa oblačnosti a častejšie tam aj pršalo. Toto neumožňovalo výraznejší vzostup teploty vzduchu cez deň, ale približne v poslednom štvrtstoročí začínajú aj v týchto oblastiach Slovenska pribúdať dni s častejším a dlhším trvajúcim slnečným svitom, pričom zrážky sa koncentrujú skôr do búrkových lejakov. Dlhšie trvajúci slnečný svit vplyva na vzostup teploty vzduchu cez deň a súčasne v období výskytu búrok môže byť aj vysoká vlhkosť vzduchu, čo v kombinácii vyvoláva dusno. Dusné obdobie a takmer každodenné zrážky aj u nás v Hnúšti vtlačili prázdninám punc nevydareného dovolenkového obdobia. Hlavný vplyv to malo najmä na návštevnosť mestského kúpaliska, využitia tenisových kurtov, záhradkárov či slovensky dovolenkujúcich kutilov, ktorých počasie nepustilo k prácam v exteriéroch. Zostáva nám pevne veriť, že jeseň sa zmení na babie leto a ešte umožní i vášnivým hubárom bezboľčne lesné úlovky, aby bolo na Kračún čo vložiť do kapustnice.

shmú.sk, estranky.sk, (-mp-)

Aj v strede augusta

Nočný vietor polámal v okrese Rimavská Sobota viacero stromov, najviac v okolí Hnúšte. Hasiči boli preto privolaní ku sprejzariadeniu ciest trikrát, kvôli spadnutému stromu a stĺpu uzavreli v Rimavskej Sobote časť Cintorínskej ulice. Na mieste boli elektrikári aj mestskí policajti. Spadnuté stromy si v okrese do rána 14. augusta vyžiadali tri výjazdy hasičov. Ako pre Rimava.sk uviedol okresný riaditeľ HaZZ v Rimavskej Sobote Marek Laššák, v noci zasahovali hasiči z Hnúšte kvôli spadnutému stromu pri Poproči a na ceste do Klenovca. Ráno podľa Laššáka smerovali ku spadnutému stromu pri Veľkých Teriakovciach. V súvislosti s nepriaznivými poveternostnými podmienkami zasahovali hasiči v Banskobystrickom kraji spolu 19-krát. "Celkom zasahovalo 61 príslušníkov HaZZ bolo nasadených 19 kusov hasičskej techniky," uviedol Erik Piater z Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru.

Zdroj: Rimava.sk

O projekte PRINED v ZŠ Janka Francisciho Rimavského

Základná škola Janka Francisciho Rimavského v Hnúšti sa zapojila do národného projektu inkluzívnej edukácie PRINED, ktorý vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako riadiaci orgán pre operačný projekt Vzdelávanie. Inkluzívny model vzdelávania má za úlohu pomôcť lepšej pripravenosti detí z marginalizovaných rómskych komunít a detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a tak podporiť ich sociálnu inklúziu. Cieľom tohto projektu je zaujímavou a inovatívnou formou udržať deti čo najdlhšie v škole a umožniť im populárnejšiu prípravu na nasledujúci deň, nevyhnutnú pre zlepšenie ich prospechu, a taktiež sa venovať aktivitám, ktoré sú pre nich zaujímavé, a ktorým sa môžu venovať aj z dlhodobého časového hľadiska.

Projekt významnou mierou prispieva k riešeniu zamestnanosti v našom regióne tým, že na škole vytvorí šesť nových pracovných miest. V rámci projektu PRINED bude v základnej škole, spolu s vedením a pedagógmi, pracovať inkluzívny tím vytvorený z dvoch asistentov učiteľa a štyroch odborných zamestnancov (špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, dvaja sociálni pedagógovia), ktorí pri práci s deťmi nebudú pôsobiť len v škole, ale aj v teréne. Úlohou asistentov bude pomáhať učiteľom a dosiahnuť užšiu spoluprácu školy s rodinou rómskych žiakov a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Mzdové náklady na tieto novovytvorené pracovné miesta sú financované z prostriedkov projektu počas jedného školského roka.

Významná je aj materiálna podpora, v rámci projektu škola získa didaktický balíček v hodnote 10-tisíc eur, ktorý bude obsahovať napr. hudobné nástroje, záhradné náradie, kuchynské vybavenie, ale aj socializačný balíček či didaktické hračky. Vybavenie ZŠ pomôckami z didaktických balíčkov umožní skvalitniť vyučovací proces a činnosť záujmových útvarov a krúžkov. Projekt, ktorý potrvá do novembra 2015, je financovaný prevažne z eurofondov z operačného programu Vzdelávanie.

Mgr. Emília Urbanová – riaditeľka ZŠ JFR

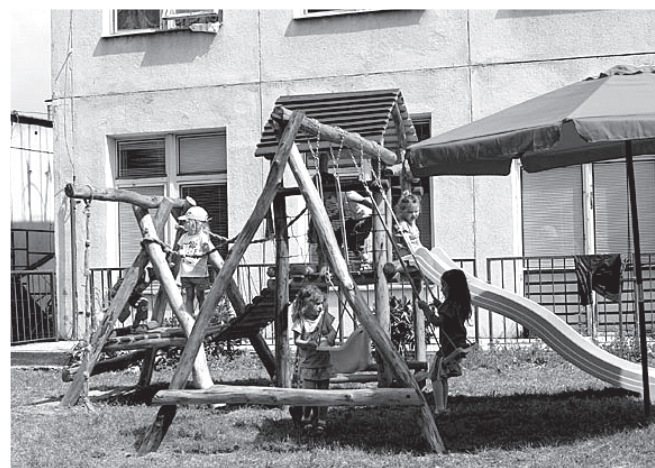

Nový školský rok v materských školách s novými riaditeľkami

V školskom roku 2014/2015 v Materskej škole na Nábreží Rimavy bude výchovno-vzdelávací proces zabezpečovať dvanásť kvalifikovaných učiteliek už pod vedením novozvolenej riaditeľky Mgr. Beaty Tokárovej, ktorá v tejto riadiacej funkcii od 1. septembra nahradila p. Teréziu Berčíkovú. V prevádzke bude šesť tried s počtom 129 prihlásených detí. Dvoj a trojročné deti majú 17 a predškolákov 47.

V tomto roku nastala zmena vo vedení aj druhej Materskej školy na ulici Klokočova, kde odchádzajúcu pani riaditeľku Jarmilu Kyseľovú nahradila p. Marta Kormošová. V prevádzke budú mať tri triedy s počtom 67 zapísaných detí, z ktorého počtu je 18 predškolákov. Personálne obsadenie škôlky sa inak nezmenilo, od septembra sa po materskej dovolenke vracia p. Ivana Kyseľová a odchádza p. Janka Bajuzíková, ktorá ju zastupovala. V materskej škole pracuje celkovo jednásť zamestnancov, z toho šesť pedagogických. V budove je zriadený denný detský stacionár DEDES. Tak sa to uvádza v správach o organizačnom a materiálnotechnickom zabezpečení predškolských zariadení.

Mgr. Martin Pliešovský, zástupca primátora

Redakcia Hnúšťanského hlasu
ďakuje touto cestou za spoluprácu
Terke Berčíkovej a Jarke Kyseľovej
a praje obom pevné zdravie!

Po oprave likierskeho kostola rimabrezovská matkocirkev odкрýva ďalšie fresky v Brezove

V evanjelickom kostole v Rimavskom Brezove začali s reštaurovaním víťazného oblúka. S prácami, ktoré podporilo Ministerstvo kultúry SR, začali v júli, v lodi pôvodného kostola. Ako Rimava.sk ďalej informoval reštaurátor Miroslav Janšto, ide už o druhú etapu odkrývania malieb, ktoré uzrú svetlo sveta po viac ako štyristo rokoch. „Od reformačných čias totiž neboli odkryté. To znamená, že doteraz neboli nikde ani zdokumentované. Sami sme vo veľkom očakávaní, čo na pôvodnom víťaznom oblúku uvidíme. Nielen pri odhaľovaní jednotlivých postáv, ale aj celkového výrazu,“ uviedol Janšto. Reštaurovanie je realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR vo výške 10 tis. eur s 5 percentným spolufinancovaním cirkevným zborom. Evanjelický kostol v Rimavskom Brezove bol pôvodne postavený ako jednoloďová stavba s pravouhlým presbytériom na východe a na západnej strane s vežou. V prvej polovici 14. storočia presbytérium zaklenuli krížovou klenbou, konsekrovali a neskôr vymaľovali. Maľby, ktoré pochádzajú zo 60. – až 80. rokov 14. storočia, boli pretreté počas reformácie, kedy sa kostol dostal pod protestantskú konfesiu. V 18. a 19. storočí bol kostol niekoľkokrát stavebne upravovaný. Najrozsiahlejšia úprava bola realizovaná v rokoch 1887 – 1893. Nástenne maľby v presbytériu, ktoré boli do toho času zamietnuté a zatreté boli sondážne odkryté miestnym evanjelickým farárom Jánom Liszkayom v roku 1887. V roku 1893 „znalci vládneho komisariátu krajinského na zachovanie umeleckých pamiatok“ odkryli a opravili viac ako tri štvrtiny presbytéria. Samotná renovácia však prebehla rýchlo a nešetrne s použitím nevhodných malieb. Odborné reštaurovanie stredovekého presbytéria sa začalo na prelome rokov 2005 – 2006 s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a spolufinancovaním evanjelického cirkevného zboru. Celkove náklady na obnovu presahovali výšku 68 000 Eur. Výskumy a reštaurátorské práce v presbytériu boli ukončené v roku 2012. V roku 2013 sa evanjelický cirkevný zbor prihlásil s obnoveným presbytériom do súťaže Kultúrna pamiatka roka 2012, ktorú vyhlásilo Ministerstvo kultúry SR. Cirkevný zbor získal hlavnú cenu v podobe bronzovej sochy Fénixa, finančnej odmeny ako aj diplomov pre reštaurátorov.

„Pre cirkevný zbor ako aj celý tím odborných pracovníkov bolo veľkým zadostučinením získať toto ocenenie. Za celou obnovou kostola totiž stojí mnoho stretnutí, rozhovorov, kompromisov, štúdií, písania projektov, získavania financií a až následne samotné výskumy a realizácia v podobe reštaurovania. Nehovoriac o tom, že vďaka brezovskému evanjelickému cirkevnému zboru sa dostalo ocenenie Fénix po prvýkrát do okresu Rimavská Sobota. Prvá etapa reštaurovania pôvodného gotického kostola sa teda ukončila s výbornou známkou,“ uviedla zborová farárka cirkevného zboru v Rimavskom Brezove Janka Miháliková.

Zdroj: Rimava.sk

2xfoto: Rimava.sk

Foto: webnoviny.sk

Zaujalo nás

Hľadajúc informácie na internetových stránkach sme natrafili na správu o milej návšteve na fare v Hnúšti. Po vyše dvadsiatich rokoch navštívila pána farára rehoľná sestra Mária Laura (vlastným menom Monika Žigová z Revúcej), ktorá pôsobí v Bangladéži ako Misionárka lásky (sestry Matky Terezy z Kalkaty). Nebola to však jediná vzácna návšteva v mesiaci august. RK farnosť navštívili aj dvaja cyklisti z Poľska smerujúci na Balkán.

Zdroj:
facebook.com/farahnusta

Na rozhraní dvoch ročných období

Končí leto voňavé, ktoré mimoriadne dobre vonia grilovačkou, samoopaľovacím mliekom, bazénovým chlóróm a lečom. Leto fotogenické. To preto, že sa nevieme vynadívať. Nieкто na chutné decká v malom bazéne, iný na dámu v rokoch, ktorá celá rozochvená predvádzala vylepšené poprsie a baby na strašne pekných chlapcov s malým pozadím. Poslednýkrát navštívime tržnicu, aby sme si dokúpili šúle lahôdkovej kukurice, ktoré nezapomenieme šupnúť do mraziaka, aby sme ju mohli zjesť medzi Vianocami a Silvestrom. Postupne sa nám v podvedomí stratia chute jahodové, malinové, mojitoové a zmrzlinovo šmolkové. Stíchnu hlasy moderátorov súkromných rádii, ktorí od marca nerozprávali o ničom inom ako o vyholených nohách pri páse cudne zahalených do minisukien v potrebe ukázať novú kerku nad členkom predtým, než sa skryjú do dlhých obťahnutých riflí a ponožiek. Do pivnice odložíme od ucholákov očistený stan, ktorý sme si kúpili za body získané za každé natankovanie. Deti vo svojich prvých slohových úlohách sa rozpisú o pokojnom, tichom a ospalom dedinskom živote pri babke, kde keď doštekajú psy a prestanú kŕkať žaby, začnú kikirikať kohúty, susedia búchať bráničkami cestou za čerstvými rožkami a pukajúci rozhlas vylúdi retrohlásenie, že súkromný podnikateľ predáva červené vodové melóny po tri eurá. Veď ste sa dosť cez leto navysvetľovali vašim ratolestiam, že jadierka z nich im v brušku nevyklíčia. Spoločné grilovačky vymeníme za facebookové dialógy, tešiace sa na chvíle, kedy opäť budeme strkať prstíčky do rukavičiek, pchať nôžky do korčúl a testovať sirupy proti kašľu. Končí leto, nezabudnite teda oprat' deckám aktovky. Bolo by nemilé, keby si druhého septembra na jej dne našli júnový maslový rožok. V diali sa nám teda stráca pohľad na blankytný chorvátsky slaný zázrak, vypus-

tíme z pitného režimu orosený pohár chmeľovej parádiečky, do zadného traktu šatníka poputujú tričká s ramienkami a do banánových škatúl sandále a bohovské čínske žabky. So včasnejším príchodom večera opäť budeme zaspávať pri Búrlivom seriálovom víne či Farme. Len v mysli začneme pátrať po letničke - letnej vôni, v ktorej cítiť pokosenú trávu, lipový kvet, slnečné ráno, bazu... Nuž, Zbohom leto!

M. Pliešovský, námet: eva.cas.sk, ilustračné foto:SOŠ

Onedlho spoznáme prvé certifikované výrobky regiónu

S cieľom odlíšiť, zviditeľniť a podporiť predaj kvalitných miestnych produktov, ktoré vznikajú v regióne Gemer-Malohont, zavádza Miestna akčná skupina (MAS) MALOHONT regionálne značenie miestnych produktov. Po spracovaní loga regionálnej značky, úvodnom seminári a po besedách k vytvoreniu regionálneho značenia je naplánované vyhlásenie 1. výzvy k predkladaniu žiadostí o udelenie značky „regionálny produkt GEMER-MALOHONT“, a to na september tohto roka. Vhodnými žiadateľmi sú remeselníci, súkromne hospodáriaci roľníci, živnostníci a firmy so sídlom alebo prevádzkou v regióne Gemer-Malohont, pričom značka je určená predovšetkým pre prírodné a poľnohospodárske produkty, potraviny a remeselné výrobky, ktoré spĺnia vopred stanovené kritériá. V blízkej budúcnosti pribudne aj značenie ubytovacích a stravovacích služieb i zážitkov v podobe podujatí, animačných programov, atrakcií a pod. Regionálna značka, ktorou budú označené miestne produkty, bude spotrebiteľom zaručovať pôvod výrobku v regióne, ako aj využívanie tradičných postupov alebo miestnych, príp. regionálnych zdrojov. A čo prinesie značenie produktov ich výrobcami? Predovšetkým propagáciu produktov doma i v zahraničí, priestor pre vzájomnú spoluprácu a účasť na rôznych podujatiach a aktivitách, zameraných na podporu predaja miestnych produktov.

Miestna akčná skupina
MALOHONT

Ing. Miroslava Vargová

Územie, na ktorom už od roku 2007 pôsobí Miestna akčná skupina MALOHONT, sa oficiálne od júla tohto roka rozšírilo o územie obcí Hrnčiarska Ves, Hrnčiarske Zalužany, Chvalová a Selce. Počet obcí zahrnutých do územia MAS sa tak zvýšil na 43. Uvedené 4 obce uvažovali o vstupe do MAS už dávnejšie, o čom svedčí aj vyjadrenie Ing. Branislava Nociara, starostu obce Hrnčiarske Zalužany: „Už pred nástupom do funkcie som pozorne sledoval aktivitu a úspešnosť MAS MALOHONT, preto sme využili prvú príležitosť stať sa súčasťou tohto úspešného združenia. Okrem toho naša obec aj historicky patrí do územia Malohontu.“ Očakávania starostov pristúpených obcí sú pritom podobné. Ide predovšetkým

o participáciu na aktivitách MAS a lepší prístup k zdrojom z fondov EÚ. „Pripojením obce k územiu MAS podporíme ďalší rozvoj obce, staneme sa súčasťou kolektívu, ktorý aktívne pracuje na rozvoji svojho územia a získame inšpirácie z iných obcí v MAS“ dodáva starosta obce Chvalová Ing. Vladimír Vaculčiak. Vstupom uvedených obcí do občianskeho združenia MAS MALOHONT vznikajú rôzne výhody aj pre subjekty pôsobiace v týchto obciach. V súčasnosti je to najmä grantový program MAS, ktorý spolufinancujú obce zahrnuté do územia MAS, ale aj príprava stratégie rozvoja územia MAS na nové programové obdobie 2014 - 2020, vďaka ktorej môže MAS opäť získať finančné prostriedky, ktoré bude prerozdeľovať na projekty obcí, podnikateľov a občianskych organizácií. Záleží na tom, či stratégia MAS bude patriť medzi podporené, podobne ako tomu bolo v súčasnom programovom období, čo sa dozvieme približne do dvoch rokov. Pripojením obcí sa územie MAS rozširuje aj o ďalšie prírodné zaujímavosti, kultúrne a historické dedičstvo, ale aj o šikovných a zručných ľudí týchto obcí. Celková rozloha územia MAS dosiahla 721 km² a počet obyvateľov 43 obcí sa zvýšil na 28 650. Aj napriek tomu, že rozvoj regiónu si vyžaduje dlhé roky systematickej spolupráce a zmeny k lepšiemu sa nedejú zo dňa na deň, veríme, že všetky 4 obce, ako aj subjekty, ktoré v nich pôsobia, zhodnotia vstup do MAS MALOHONT ako správny krok.

Ing. Miroslava Vargová, MAS

Slovenské národné povstanie zachytené kronikárom

Hneď po vypuknutí povstania bola v Hnúšti zorganizovaná aj partizánska skupina, ktorej veliteľom sa stal poručík Ekhard Kráľ a členmi mladí dobrovoľníci z okresu Hnúšťa. Táto partizánska skupina bola ubytovaná v starej budove Štátnej meštianskej školy, kde dostala bojový výcvik. Do akcie bola nasadená v bojovom úseku Rimavská Baňa - Kraskovo, kde padol partizán Michal Paľo, obyvateľ z Hnúšte. Pod vedením Revolučného miestneho a okresného národného výboru bolo organizované dobrovoľné zásobovanie povstaleckého vojska, partizánov a ranených vojakov v likierskej nemocnici. Z dobrovoľných darov sa vyzbieralo viac ako 70 000 korún a niekoľko vagónov potravín, obilnín a odevných súčiastok. Túto činnosť viedol a riadil Ján Miklo, odborný učiteľ z Hnúšte. Dievčatá z Hnúšte a Likiera boli nápomocné tejto zbierke tým, že chodili po okolitých obciach a zbierali dobrovoľné dary, a to i v rámci Slovenského červeného kríža, ktorý viedla Emma Takáčová, toho času úradníčka z Hnúšte. Zásobovanie sa z týchto prostriedkov dialo i po zdaní povstania. Revolučný MNV v Hnúšti bol ilegálne založený ešte 16. mája 1944 a doplnený dňa 2. septembra 1944. Pozostával z týchto členov: predseda František Harich, stavitel', podpredseda Ondrej Šaling, daňový úradník, druhý podpredseda Pavel Liháni, robotník, pokladník Štefan Bobrovský, daňový úradník, tajomník Ján Migala, robotník, Eugen Bortel, robotník, Dr. Július Valach, sudca, Ľudvík Brežňan, obuvník, Pavel Brndiar, robotník, Ján Chorvát, hlavný trafikant, Pavel Sudor, robotník, Juraj Beláň, horár, Michal Pospíšil, klampiar, Ján Palanský, kováč, Jozef Václavík, roľník, Ladislav Školník, robotník, Pavel Stano, učiteľ, Pavel Láska, zámočník, Ondrej Šproch, roľník, Ondrej Štítnický, Koloman Bartók, Daniel Karas, Ondrej Novák, Ján Andrášik, robotníci.

Protitankové zákopy boli vykopané poniže Likiera, a to v dĺžke 2 kilometre, široké boli 4 metre a hlboké 3m. Mimo toho boli pri prechodoch osadené železobetónové prekážky, mínové polia, guľometné hniezda a vlčie jamy pre tanky. Opevňovacie práce viedol stavitel' František Harich. Dobrovoľnou povinnosťou pritom bolo, že každý muž vo veku od 18 do 60 rokov si odpracoval šesť dní. Podobne sa to vzťahovalo aj na slobodné ženy vo veku od 16 do 30 rokov. Na zákopoch pracovalo denne v priemere 500 pracovných síl.

Po vyhlásení SNP utvoril sa v Hnúšti redakčný krúžok, ktorý pre južný povstalecký kraj začal vydávať týžden-

ník HLAS GEMERA. Výkonným redaktorom bol Dr. Július Valach, predseda okresného súdu v Hnúšti. Týždenník tlačila tlačiareň Krankuš v Tisovci. (Kronika neuvádza počet vydaných čísel - pozn. redakcie). Po potlačení povstania vydávanie bolo prerušené.

Z kroniky obce Hnúšťa vybral Mgr. M. Pliešovský

Hnúšťa bola sídlom redakcie významného týždenníka Hlas Gemera. Po vydaní prvého čísla (16. septembra 1944) vyšlo ešte ďalších 5 čísel (23. sept., 30. sept., 7. okt., 14. okt. a 21. okt. 1944). Posledné vydanie — číslo 6, s dátumom 21. októbra 1944 bolo síce vytlačené, no expedovať ho už nestihli, lebo v sobotu dňa 21. okt. vtiahli do Tisovca Nemci. Avšak aj tých 5 čísel zohralo v živote povstaleckého Gemera a Malohontu významnú úlohu. Svedčia o tom aj samotné kvantitatívne ukazovatele: časopis vychádzal v náklade cca 1200 exemplárov a administrácia ho expedovala z tisovskej pošty do všetkých kútov Gemera a Malohontu, hodne najmä do oblasti okresu Hnúšťa a na Muránsku dolinu. (Jedno číslo stálo Ks 1,20.) Aj kvalitou predstavoval Hlas Gemera časopis vysokej úrovne. Vychádzal na 4 stranách (hárok formátu troška väčšieho ako A3) s veľmi pestrou a bohatou obsahovou náplňou. Boli v ňom hodnotné úvodníky, historicko-filozoficko-politicko-spoločenské úvahy, správy z domáчих i svetových bojísk, o domáчих udalostiach, organizačno-správne pokyny, výklad povinností nových štátno-správnych orgánov (článok O národných revolučných výboroch v čísle 2, z 23. septembra 1944), ojedinelé básne, odkazy redakcie, administrácie a v posledných číslach aj niekoľko firemných inzerátov. V redakčnej poznámke v čísle 2, z 23. septembra 1944 sa o poslaní časopisu hovorí: „Náš časopis »Hlas Gemera« nadväzuje na populárny a zaslúžilý časopis Gemer-Malohont, redigovaný naším zaslúžilým redaktorom Jánom Uramom, chce v národe našom tľmočiť vôľu, potrebu, vlastné snahy v každom ohľade, so všetkým, i vďaka každému, kto obzrie sa v strany Gemera a Malohontu a pomôže mu slovom. Hlas Gemera, náš krajový časopis, chce verne slúžiť Gemeru. Radi vypúšťame prvé číslo časopisu medzi náš ľud a prosíme ho, aby prijal svoj časopis vďačne.“

Doplnil MP zo zdroja: majgemer.sk

Výročia významných osobností Hnúšte

45 ROKOV OD SMRTI

Štefan Tóvik, PhDr., CSc. narodil sa v Hnúšti 7.2.1909. Bol jazykovedec, vysokoškolský profesor, publicista. Študoval na FF UK v Bratislave a na univerzite v Grazi. Pôsobil ako profesor, neskôr riaditeľ Obchodnej akadémie v Košiciach, na katedre slovenského jazyka a literatúry FF UPJŠ v Prešove, neskôr ako dekan. Umrel 2.9.1969 v Hnúšti, pochovaný je v Prešove. V jazykovednom výskume sa zamerával na štúdium slovenských nárečí a na dejiny slovenského jazyka. Pozornosť venoval otázkam jazykovej výchovy, odbornej terminológie a na vývin spisovného jazyka, osobitne monograficky spracoval tému Kollárov a Šafárikov jazyk (1966).

255. VYROČIE NARODENIA

Samuel Čerňanský, narodil sa v Hnúšti 12.9.1759. Bol básnik, spisovateľ, biskup, vedátor. Po smrti Jána Chrastinu v roku 1779 bol korektorom slovenských kníh v bratislavskej tlačiarňi. Zaujímal sa o zemepis, fyziku a astronómiu. Zhotovoval mapy a do kalendára Juraja Palkoviča na rok 1807 zhotovil astronomické hodiny. Bol autorom mnohých duchovných piesní, ako súčasti evanjelického Zborníka. Prekladal nemeckého básnika Gellera. O rozvoj slovenskej prózy sa pričínal spracovaním jeho najznámejšieho diela Pamätné príhody grófa Beňovského. Bol autorom piesní v Tranovského kancionáli, osvetovým pracovníkom, spoluzakladateľom Ústavu česko-slovenskej reči a literatúry pri lýceu v Bratislave. Umrel v Bátorciach (okres Levice) 12.2.1809.

115. VYROČIE NARODENIA

Ján Valach, MUDr., narodil sa 29.9.1899 vo Valčkove a zomrel 11.9.1980 v Rimavskej Sobote. Bol lekár, chirurg. Študoval na Gymnáziu v Rimavskej Sobote a na Lekárskej fakulte KU v Prahe. V rokoch 1924-1931 pôsobil v Hnúšti ako obvodný lekár. Neskôr na 1. chirurgickej klinike prof. MUDr. A. Jiráskova v Prahe. V roku 1939 zriadil nemocnicu v Hnúšti, po vyhlásení SNP v hodnosti kapitán bol jej riaditeľom a pod jeho vedením plnila úlohy povstaleckej nemocnice. Bol uznávaným odborníkom v brušnej chirurgii.

75. VYROČIE

1.septembra 1939 Nemecko prepadlo bez vypovedania vojny susedné Poľsko a týmto počínom sa začala druhá svetová vojna.

M. Pliešovský, MsKS

Moje meno v mesiaci september

ALICA (6.9.) je ženské meno z anglického mena Alice (Elis), domácka podoba mien Elisabeth, Adelheid alebo Alexandra, respektíve odvodené zo starofrancúzskeho Aaliz.

MARIANNA (7.9.) i Mariana je ženské meno odvodené od mužského mena Marián, z latinčiny Marianus - patriaci rímskemu rodu Mariovcov, inak mariánsky, čo znamená "zasvätený Márii". Tieto ženské podoby sa vykladajú aj ako zložené z mien Mária a Anna. Domácky Marika, muž. Maroš.

MARTINA (9.9.) je meno odvodené od mužského mena Martin z latinského Martinus - zasvätený rímskemu bohu vojny Marsovi, v prenesenom význame znamená "bojovný" (ako Marek). Ukrajinsky Martyn, poľsky Marcin, francúzsky Marten, maďarsky Márton, nórsky Morten, domácky: Marco, Maroš, žen. Tina.

MÁRIA (12.9.) je ženské meno pochádzajúce z gréckeho mena Mirjam, Myrjam, čo znamená "milovaná bohom Jehovom". Iné výklady spájajú meno s pôvodným významom "pani, orodovkyňa, krásna" a podobne. Česky je Marie, francúzsky Marion či Manon, taliansky Mariol. Domácky ju voláme Mara, Marka, Mariena, Marína, Mariša, Maruška, Maňa, Maja alebo Máša.

MATÚŠ (21.9.) je mužské meno z hebrejského Mattithjah s významom "dar boha Jehovu", v gréčtine sa rozlíšili podoby Mattiás Matej a Matthaios Matúš. Pôvodom blízke sú mená Bohdan, Božidar, Izidor, Theodor, Dorota, Deodáta, Donát, Jonatán, Matej. Latinsky Mattheus, česky Matouš, poľsky Mateusz, rusky Matvej, srbochorvátsky Mate, maďarsky Máté, taliansky Matteo, francúzsky Mathieu, anglicky Mahew (Meťiú).

ZDENKA (23.9.) je ženská odvodenina od mužského mena Zdenko z českých domácich podôb mien Zdeslav, Zdislav s pôvodným významom "tu (zde) slávny" alebo oslavujúci dielo. Česky Zdeněk, Zdeňka.

ĽUBOŠ (24.9.) je mužské meno pôvodom z domácich mien Ľubomír, Ľuboslav (ako Miloš), česky Luboš.

EDITA (26.9.) je ženské anglické meno z pôvodného Edith, v zložení staroanglických slov éad a guth, čo znamená "šťastný boj (prinášajúci majetok)". Domácky ju voláme Eda, Edka, Dita.

VÁCLAV (28.9.) je slovanské mužské meno s významom "viac slávy či veľmi slávny". Domácky Vaško, Vašek.

MICHAL (29.9.) je mužské meno z hebrejského Michaél a znamená "ako boh, bohu podobný". Odvodené ženské mená sú Michaela, Michala. Rusky je to Michail, ukrajinsky Mychajlo, maďarsky Mihály, francúzsky Michel, španielsky Miguel. Domácky ho voláme Mišo, Miško či dokonca Mišinko.

Vybral: M. Pliešovský

Servis PC a notebookov

Máte problém s počítačom? Je pomalý? Nečakane reštartuje?

NEZÚFAJTE, SME TU PRE VÁS!

Robíme kompletnú analýzu systému, opravíme váš PC, zbavíme ho vírusov.

TAK NEČAKAJTE, PRINESTE HO K NÁM, MY HO VYLIEČIME!

Robíme repas notebookov a PC. Vymeníme chipy a opravíme základné dosky.

Predáme a zostavíme PC a notebooky - nové i použité.

KEMPES COMPUTERS

Volajte na telefónne čísla

0908 160 320

0948 953 103

Reštaurácia KOLIBA HNÚŠŤA

Vraví sa, že láska prechádza žalúdkom. My veríme, že aj našu reštauráciu si zamilujete. Okrem profesionálne vyškoleného personálu sa u nás môžete tešiť na široký výber špecialít a nápojov. V príjemnom prostredí našej reštaurácie bude aj pracovný obed vždy príjemnou záležitosťou a večera s rodinou alebo priateľmi radostným zážitkom. Privíta Vás pokojná a príjemná atmosféra s ústretovým personálom a profesionálnym prístupom. Prostredie, v ktorom sa na kvalitu jedla kladú veľké nároky a ku každej objednávke sa pristupuje s maximálnou pozornosťou a starostlivosťou. To sú hlavné ingrediencie, vďaka ktorým dúfame a veríme, že sa k nám budete radi znova a znova vracieť. Naša novootvorená reštaurácia je vhodná aj na rodinné a spoločenské oslavy.

Príďte ochutnať to najlepšie z našej kuchyne.

Reštauráciu nájdete na adrese Hlavná 919, Hnúšťa. Pokiaľ si chcete rovno rezervovať stôl, alebo si chcete rezervovať miestnosť na rodinnú oslavu, kontaktujte nás na tel.: +421 907 367 180

Viac tu: <http://www.koliba-hnusta.sk/>

Foto: koliba-hnusta.sk

Z Hrebendovej kapsy 2014

Pätnásť rokov po literárnych cestách, živená mladostou, prikrášená hudbou i tancom, výtvarne dotvorená. Taká je púť regionálnej súťaže literárnych prác žiakov základných a stredných škôl Hrebendova kapsa. V tomto roku sa do nej prihlásilo 54 literárnych talentov zo šestnástich škôl. Cenu Hrebendovej kapsy za najhodnotnejší text získala NICOL HOCHHOLCZEROVÁ s miniatúrkami plnými obrazov a postrehov, v ktorých vzdala hold starkému.

Mária Kvetková, vedúca Knižnice prof. Š. Pasiara

O dobrých veciach

Najväčšie dlane na svete mal môj starý otec.

Zbieral nimi fialky. Malú čiernu vázičku som vždy nosila vo vrecku.

Ak doslova preložíš maďarský výraz pre zátišie, bude to znamenať – tichý život.

•

Za oknom auta niekto rozťahol film zo starého fotoaparátu (mal zaplnené tri okienka).

Prvé: jablone pri ceste sa zdravia žmurknutím.

Druhé: v stánku pri odpočívadle sa opaľuje staršia pani.

Nohy má vyložené na obrovskom melóne.

My už jeden máme, nesieme ho v kufri auta. Som naň hrdá – starký ma nechal vybrať.

Tretie: pole je najprv prázdne, slnko si opiera hlavu o oblaky a oddychuje, zrazu kričím: „Aha!“, z poľa vyletí bažant. Je to naša hra, aby som nezaspala v detskej sedačke. Vždy, keď uvidíš nejaké zvieratko, musíš zakričať aha, to si musel byť vždy v strehu, kto zakričal viackrát, ten vyhral, starký ma vždy nechal. Keď sme vchádzali do mesta, zaspala som.

•

Melónová šťava mi steká dolu po zápästiach a brade; včely triedia letné dni.

Prišiel starký, a položil na stôl štyri vyleštené slivky.

„Pozri, čím viac sa lesknú, tým viac ľúbia slnko; čím viac ich zješ, tým viac ťa budem ľúbiť...samozrejme – stále rovnako...“

•

„Starký? Čo znamená, keď niekto niečo spíska?“

Starký najprv chvíľku rozmýšľal – slovenčina mu robila občas problémy, ale nie, keď som mala šesť rokov, lebo keď má človek šesť rokov, tak vie starý otec všetko.

Pokrčil plecami, potiahol si z cigarety a povedal:

„...to asi znamená...vieš, to znamená, že keď si pískaš, tak na všetko rýchlejšie prídeš.“

Bola som hrdá, že viem pískať. Starký ma naučil.

•

Môj obľúbený príbeh bol takýto:

„To bolo, ešte keď som bol na vojne, no ja, Maďar, nič som nerozumel. Napríklad, keď som si vyleštil pracku na opasku, a potom mi všetci hovorili, že pracky sa nesmú leštiť, no odkiaľ som ja mal vedieť, že čo je to pracka, no nie? Ale potom si zo mňa už dlho srandu nerobili, lebo raz sa stalo, vieš, vždy večer som si kúpil takú zelenú limonádu a položil si ju ku posteli, a do rána mi ju niekto vypil; ale potom sa raz stalo, že ma už omrzelo kupovať hocikomu limonádu, tak som do nej nasypal štipľavú papriku, a večer sa zobudím, niekto strašne kričal a pľul a nadával, a ja som sa smial, že teraz mi už nikto nevypije limonádu, a on ďalej kričal, že či ho chcem zabiť, a ja že nie, len mám rád svoju limonádu...“

Ak by si tomu nechápal – je to o tom, že starký vedel mať veľmi, veľmi rád.

•

Lepšie ako starký som vedela len liezť na stromy a zbierať konvalinky.

Vracali sme sa vtedy z lesa, plné ruky konvaliniek, prázdne žalúdky. Máj si spravil pohodlie na posede; do ramena sa mi zabýval kliešť.

„Vyberieme...ale starkej nepovedz!“

Ak doslova preložíš maďarský výraz pre konvalinky, bude to znamenať – perlový kvietok.

•

Problém so starými otcami je ten, že si nikdy neuvedomia, že sú starí.

Iba občas hovoria: „Bohvie, či sa toho dožijem...“

Preto je najlepšie darovať im na narodeniny: fialku, melón, štyri slivky, limonádu a perlový kvietok.

A ak by sa niečo dialo – zapískať.

MsKS-Knižnica prof. Štefana Pasiara v Hnúšti oznamuje svojim používateľom, že z dôvodu revízie knižného fondu a automatizácie knižničného informačného systému bude zatvorená aj v mesiaci september 2014. O otvorení knižnice vás budeme včas informovať všetkými dostupnými mediálnymi prostriedkami.

Hnúšťanskí turisti v raji

RAJ neznamená len skratku označujúcu „reštaurácie a jedálne“, ale v spojení slov Slovenský raj sa jedná o neskutočne, pre oko, dušu i srdce, pestrý prírodný raj, ktorý v sobotu 23. augusta navštívilo vyše päťdesiat turistov a milovníkov prírody z Hnúšte a blízkeho okolia. Národný park Slovenský raj sa nachádza vo východnej časti Slovenska, v roku 1964 bol vyhlásený za chránenú krajinnú oblasť a v roku 1988 bol nariadením vlády prekategORIZOVANÝ na národný park. Má rozlohu 19 763 ha a ochranné pásmo 13 011 ha. Je charakteristický členitým terénom - roklinami, potokmi s vodopádmi a krasovými formami, ktoré sú pre turistov sprístupnené v podobe chodníkov, v náročnejších častiach aj technickými pomôckami. Zájazd sa rozdelil na dve skupiny, tá početnejšia absolvovala dlhšiu trasu z Dediniek do bodu stretnutia v Stratenej. Autobus od Ulických vysadil turistov na autobusovej zastávke pri priehrade v Dedinkách, odkiaľ sa skupina miernym stúpaním a klesaním presunula do Mlyniek – Biele vody. Zejmarskou tiesňavou s mnohými stupňami vodopádov po strmých rebríkoch a iných technických turistických pomôckach sa presunula na rozsiahlu zachovalú planinu s množstvom krasových útvarov, ktorej ohraničenie tvoria vrcholy Suchého vrchu, Červenej skaly, Holého kameňa a Gačovskej skaly, Geravy. Po takmer hodinovom občerstvení turisti pokračovali po červenej značke pod Suchý vrch, stáde na Malé Zajfy - údolnú nivu nekrasového reliéfu odvodňovanú malým potokom. Pokojným tempom sa presunuli k Občasnému prameňu. Jeho geologickú stavbu tvoria mezozoické prevažne karbonátové horniny spodného triasu až jury. Patrí medzi najznámejšie a z hydrologického hľadiska najvýznamnejšie občasné pramene na Slovensku. Prvé správy o ňom pochádzajú z r.1861 a funkciu prameňa na princípe násosky vysvetlil Dionýz Štúr už v roku 1863. Voda z prameňa vyviera síce v nepravidelných, občasných (odtiaľ aj názov) intervaloch, pri jednom vývere však vždy vytečie rovnaké množstvo. Maximálna výdatnosť výveru je 45 litrov za sekundu. Celý výver trvá 2- 3 hodiny a opakuje sa v nepravidelných periódach, ktoré závisia od množstva podzemných vôd a zrážok. Tu po krátkej pauze sa i hlavná skupina rozdelila na putujúcich k Havranej skale a tých, ktorí kratšou cestou klesali mimoriadne strmým kaňonom do Stratenej. Milej to dedinky, čistej, plnej dobrých ľudí... -mapo-

Ak chceš viac, klikni si na www.hnusta.sk... ..a si v obraze!

KEĎ SINEC FAJČÍ...

Foto: M. Pliešovský, 22. augusta, 6.15 hod.

Hnúšťanský hlas vydáva Mesto Hnúšťa, Francisciho 74 , 981 01 Hnúšťa, IČO 00 318 744, v náklade 1000 ks.

Redakcia: MsKS, Rumunskej armády 195, 981 01 Hnúšťa.

Telefón: 047 / 542 23 84, fax: 047 / 542 32 52, email: msks@hnusta.org, web: www.hnusta.sk

Redakčná rada: Zodpovedný redaktor: Jaroslav Piliarik, technický redaktor: Mgr. Martin Pliešovský.

Členovia: Ing. Oľga Maciaková, Mária Kvetková, Hilda Ginisová, Mgr. Marta Vargová, Milan Kušpál.

Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevracia. Názor redakcie sa nemusí zhodovať s názormi autorov zverejnených príspevkov. Redakcia nezodpovedá za ich obsah.

Neprešlo jazykovou úpravou. Dizajn: Scribus comp. Tlač: NIKARA, M.R.Štefánika 25, Krupina.

Registračné číslo: MK SR EV 3819/09, ISSN 1339-0511